

## บทที่ 3

### วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อสร้างและทดลองใช้โปรแกรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองโดยใช้กระบวนการกลุ่มสนับสนุนซึ่งกันและกันที่ส่งเสริมพัฒนาการของเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น 3 ด้าน คือ ด้านการอบรมเลี้ยงดู ด้านการติดต่อสื่อสาร และด้านการส่งเสริมการเรียนรู้ ผู้วิจัยได้แบ่งวิธีดำเนินการวิจัยออกเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

**ขั้นที่ 1 การสร้างโปรแกรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองโดยใช้กระบวนการกลุ่มสนับสนุนซึ่งกันและกันที่ส่งเสริมพัฒนาการของเด็ก มีวิธีดำเนินการตามลำดับ ดังนี้**

1.1 การศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน เพื่อสร้างโปรแกรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองโดยใช้กระบวนการกลุ่มสนับสนุนซึ่งกันและกันที่ส่งเสริมพัฒนาการของเด็ก

1.2 การสร้างกรอบแนวคิดของโปรแกรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองโดยใช้กระบวนการกลุ่มสนับสนุนซึ่งกันและกันที่ส่งเสริมพัฒนาการของเด็ก

1.3 การสร้างแผนดำเนินการใช้โปรแกรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองโดยใช้กระบวนการกลุ่มสนับสนุนซึ่งกันและกันที่ส่งเสริมพัฒนาการของเด็ก และสื่อประกอบของโปรแกรมฯ

1.4 การตรวจสอบคุณภาพของโปรแกรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองโดยใช้กระบวนการกลุ่มสนับสนุนซึ่งกันและกันที่ส่งเสริมพัฒนาการของเด็ก และนำมาปรับปรุงแก้ไข ครั้งที่ 1

1.5 การปรับปรุงแก้ไขโปรแกรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองโดยใช้กระบวนการกลุ่มสนับสนุนซึ่งกันและกันที่ส่งเสริมพัฒนาการของเด็ก ครั้งที่ 2

1.6 การปรับปรุงแก้ไขโปรแกรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองโดยใช้กระบวนการกลุ่มสนับสนุนซึ่งกันและกันที่ส่งเสริมพัฒนาการของเด็ก ครั้งที่ 3

**ขั้นที่ 2 การทดลองใช้โปรแกรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองโดยใช้กระบวนการกลุ่มสนับสนุนซึ่งกันและกันที่ส่งเสริมพัฒนาการของเด็ก มีวิธีการดำเนินการตามลำดับ ดังนี้**

2.1 การกำหนดประชากรและการคัดเลือกตัวอย่างประชากร

2.2 การสร้างเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล

2.3 การดำเนินการทดลอง

2.4 การวิเคราะห์ข้อมูล มี 3 ส่วน ดังนี้

2.4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบบันทึกพฤติกรรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมพัฒนาการของเด็ก และแบบสัมภาษณ์พฤติกรรมการมีส่วนร่วมในการส่งเสริมพัฒนาการของเด็ก

2.4.2 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินการใช้โปรแกรมฯ จากแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้ปกครองเกี่ยวกับการดำเนินการใช้โปรแกรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองโดยใช้กระบวนการกลุ่มสนับสนุนซึ่งกันและกัน

2.4.3 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงบรรยายเกี่ยวกับผลการทดลองใช้โปรแกรมฯ และความคิดเห็นของผู้ปกครองเกี่ยวกับการดำเนินการใช้โปรแกรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองโดยใช้กระบวนการกลุ่มสนับสนุนซึ่งกันและกันที่ส่งเสริมพัฒนาการของเด็ก

**ขั้นที่ 3 การปรับปรุงโปรแกรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองโดยใช้กระบวนการกลุ่มสนับสนุนซึ่งกันและกันที่ส่งเสริมพัฒนาการของเด็ก มีวิธีการดำเนินการตามลำดับ ดังนี้**

3.1 การนำข้อมูลที่ได้มาปรับปรุงโปรแกรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองโดยใช้กระบวนการกลุ่มสนับสนุนซึ่งกันและกันที่ส่งเสริมพัฒนาการของเด็ก

3.2 การนำเสนอโปรแกรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองโดยใช้กระบวนการกลุ่มสนับสนุนซึ่งกันและกันที่ส่งเสริมพัฒนาการของเด็ก ฉบับสมบูรณ์

## ขั้นที่ 1 การสร้างโปรแกรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองโดยใช้กระบวนการกลุ่มสนับสนุนซึ่งกันและกันและกันที่ส่งเสริมพัฒนาการของเด็ก

การสร้างโปรแกรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองโดยใช้กระบวนการกลุ่มสนับสนุนซึ่งกันและกันที่ส่งเสริมพัฒนาการของเด็ก มีวิธีดำเนินการตามลำดับ ดังนี้

1.1 การศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน เพื่อสร้างโปรแกรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองโดยใช้กระบวนการกลุ่มสนับสนุนซึ่งกันและกันที่ส่งเสริมพัฒนาการของเด็ก

1.1.1 ศึกษาแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการสนับสนุนซึ่งกันและกัน

1.1.2 ศึกษาแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมและระดับการมี

ส่วนร่วมของผู้ปกครอง

1.1.3 ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

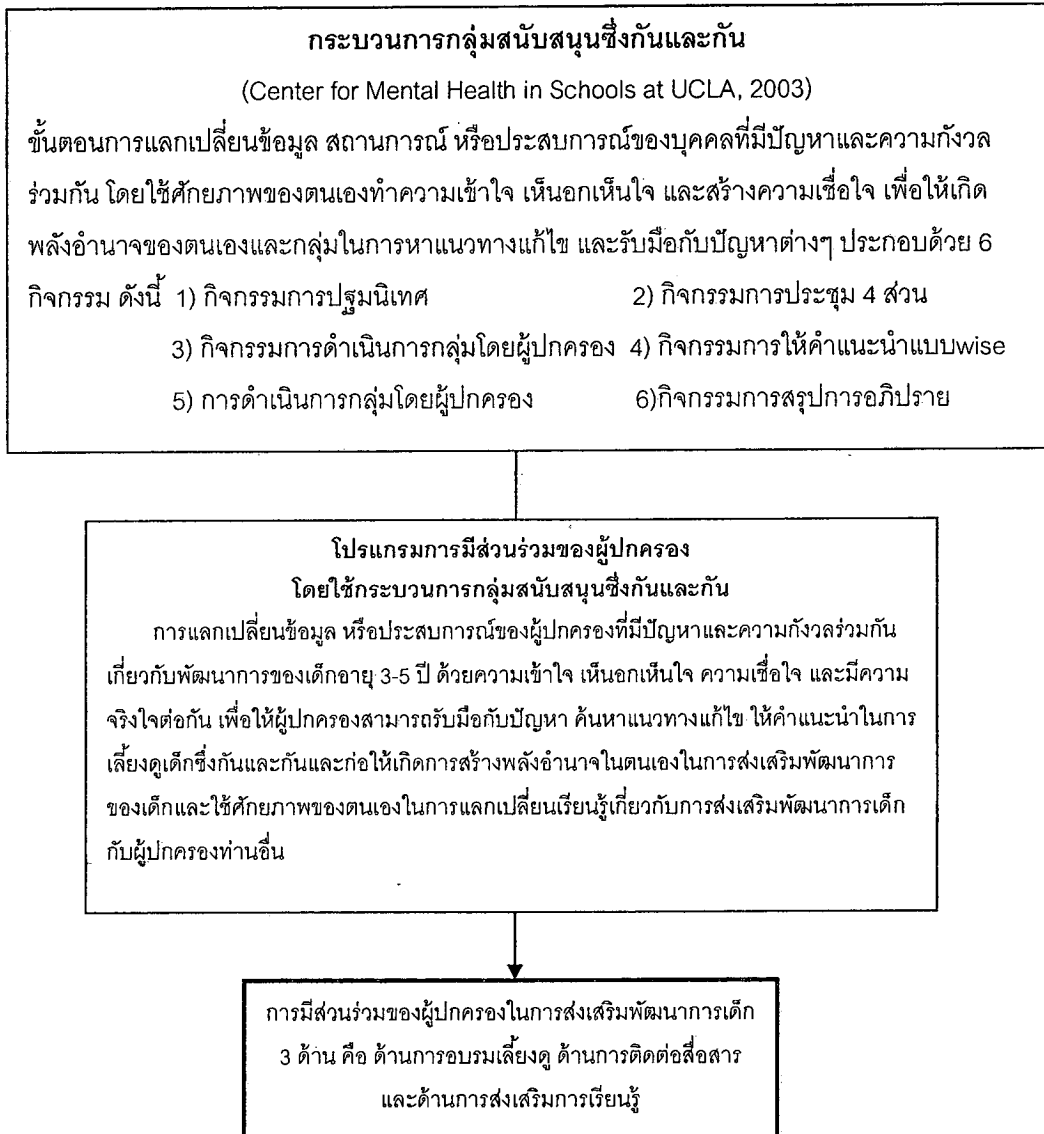
1.1.4 ศึกษาวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับวิธีการทำงานร่วมกับ

ผู้ปกครอง รวมถึงวิธีการให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมที่ส่งเสริมพัฒนาการของเด็กอายุ 3-5 ปี

1.2 การสร้างกรอบแนวคิดของโปรแกรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองโดยใช้กระบวนการกลุ่มสนับสนุนซึ่งกันและกันที่ส่งเสริมพัฒนาการของเด็ก มีวิธีดำเนินการตามลำดับ ดังนี้

1.2.1 กำหนดกรอบแนวคิดการวิจัย ดังรายละเอียดในแผนภาพที่ 1

**แผนภาพที่ 1** กรอบแนวคิดการวิจัยเรื่องการพัฒนาโปรแกรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองโดยใช้กระบวนการกลุ่มสนับสนุนซึ่งกันและกันที่ส่งเสริมพัฒนาการเด็ก



1.2.2 กำหนดกรอบแนวคิดของโปรแกรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองโดยใช้กระบวนการกลุ่มสนับสนุนซึ่งกันและกันที่ส่งเสริมพัฒนาการของเด็ก

1.2.3 สังเคราะห์ หลักการ และทฤษฎีที่ได้จากการศึกษาข้อมูล มากำหนดกรอบแนวคิดและสาระสำคัญของโปรแกรมฯ ประกอบด้วยแนวคิด หลักการ วัตถุประสงค์ เนื้อหา การดำเนินการใช้โปรแกรมฯ และการประเมินผล ดังรายละเอียดในแผนภาพที่ 2

**แผนภาพที่ 2** กรอบแนวคิดของโปรแกรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองโดยใช้กระบวนการกลุ่มสนับสนุนซึ่งกันและกันที่ส่งเสริมพัฒนาการของเด็ก

หลักการ
1. กระบวนการกลุ่มสนับสนุนซึ่งกันและกันจะช่วยให้ผู้ปกครองได้แลกเปลี่ยนข้อมูล หรือประสบการณ์และให้คำแนะนำในการเลี้ยงดูเด็กซึ่งกันและกัน 2. การให้ผู้ปกครองมาทำงานกลุ่มที่เต็มไปด้วยความเข้าใจ เห็นอกเห็นใจและไว้วางใจซึ่งกันและกัน จะช่วยให้ผู้ปกครองส่งเสริมพัฒนาการของเด็กได้ดีขึ้น 3. ผู้ปกครองสามารถใช้ศักยภาพของตนเองในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับการส่งเสริมพัฒนาการเด็กกับผู้ปกครองท่านอื่น
วัตถุประสงค์
เพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมพัฒนาการของเด็ก 3 ด้าน คือ ด้านการอบรมเลี้ยงดู ด้านการติดต่อสื่อสาร และด้านการส่งเสริมการเรียนรู้
เนื้อหา
บทบาทการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองที่ส่งเสริมพัฒนาการของเด็ก 3 ด้าน คือ ด้านการอบรมเลี้ยงดู ด้านการติดต่อสื่อสาร และด้านการส่งเสริมการเรียนรู้
กระบวนการ
ใช้ระยะเวลาทั้งสิ้น 12 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2-3 ชั่วโมง แบ่งเป็น 4 ขั้นตอน และ 4 กิจกรรม ดังนี้ ขั้นที่ 1 การเริ่มต้นกระบวนการ ใช้เวลาดำเนินการ 1 สัปดาห์ ประกอบด้วย กิจกรรมการปฐมนิเทศ ขั้นที่ 2 การฝึกอบรมผู้ปกครอง ใช้เวลาดำเนินการ 5 สัปดาห์ ประกอบด้วย 1) กิจกรรมการประชุม 4 ส่วน 2) กิจกรรมการส่งเสริมพัฒนาการลูกรัก 3) กิจกรรมการให้คำแนะนำแบบwise 4) กิจกรรมการสรุปการอภิปราย ขั้นที่ 3 การดำเนินการกลุ่มโดยผู้ปกครอง ใช้เวลาดำเนินการ 3 สัปดาห์ ประกอบด้วย 1) กิจกรรมการประชุม 4 ส่วน 2) กิจกรรมการส่งเสริมพัฒนาการลูกรัก 3) กิจกรรมการให้คำแนะนำแบบwise 4) กิจกรรมการสรุปการอภิปราย ขั้นที่ 4 การให้คำปรึกษาครอบครัว ใช้เวลาดำเนินการ 3 สัปดาห์ ประกอบด้วย 1) กิจกรรมการประชุม 4 ส่วน 2) กิจกรรมการส่งเสริมพัฒนาการลูกรัก 3) กิจกรรมการให้คำแนะนำแบบwise 4) กิจกรรมการสรุปการอภิปราย
การประเมินผล
แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้ปกครองเกี่ยวกับการดำเนินการใช้โปรแกรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง โดยใช้กระบวนการกลุ่มสนับสนุนซึ่งกันและกัน

1.3 การสร้างแผนดำเนินการใช้โปรแกรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองโดยใช้กระบวนการกลุ่มสนับสนุนซึ่งกันและกันที่ส่งเสริมพัฒนาการของเด็ก และสื่อประกอบของโปรแกรมฯ

การสร้างแผนการดำเนินการใช้โปรแกรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองโดยใช้กระบวนการกลุ่มสนับสนุนซึ่งกันและกัน มีขั้นตอน ดังนี้

1.3.1 ศึกษาความสำคัญ ความเป็นมา ทฤษฎี แนวคิด หลักการ และงานวิจัยจากเอกสาร สิ่งพิมพ์ ตำราที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการกลุ่มสนับสนุนซึ่งกันและกัน การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง พัฒนาการและการส่งเสริมพัฒนาการของเด็ก

1.3.2 นำข้อมูลที่ศึกษามาสังเคราะห์และสร้างเป็นกรอบความคิดของเนื้อหาในโปรแกรมฯ ดังรายละเอียดในตารางที่ 1

**ตารางที่ 1** ตารางวิเคราะห์เนื้อหาในโปรแกรมฯ เรื่อง พัฒนาการและการส่งเสริมพัฒนาการของเด็กอายุ 3-5 ปี

พัฒนาการ	เนื้อหา
1. ธรรมชาติของพัฒนาการ	1.1 ความหมายพัฒนาการเด็ก 1.2 ลักษณะของพัฒนาการเด็ก 1.3 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพัฒนาการของเด็ก
2. การส่งเสริมพัฒนาการของเด็กอายุ 3-5 ปี	
2.1 ด้านร่างกาย	2.1.1 ลักษณะพัฒนาการด้านร่างกายของเด็ก 2.1.2 การส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกายของเด็ก
2.2 ด้านอารมณ์-จิตใจ	2.2.1 ลักษณะพัฒนาการด้านอารมณ์-จิตใจของเด็ก 2.2.2 การส่งเสริมพัฒนาการด้านอารมณ์-จิตใจของเด็ก
2.3 ด้านสังคม	2.3.1 ลักษณะพัฒนาการด้านสังคมของเด็ก 2.3.2 การส่งเสริมพัฒนาการด้านสังคมของเด็ก
2.4 ด้านสติปัญญา	2.4.1 ลักษณะพัฒนาการด้านสติปัญญาของเด็ก 2.4.2 การส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญาของเด็ก

1.3.3 นำแนวคิด ทฤษฎี ที่ศึกษามาสังเคราะห์และสร้างแผนการดำเนินการของโปรแกรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองโดยใช้กระบวนการกลุ่มสนับสนุนซึ่งกันและกันที่ส่งเสริมพัฒนาการของเด็ก ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 การเริ่มต้นกระบวนการ เป็นขั้นตอนในการให้ข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินการใช้โปรแกรมฯ การกำหนดเวลา สถานที่จัดประชุม บทบาทของผู้ปกครอง

และการสร้างข้อตกลงร่วมกันสำหรับผู้ปกครองในการเข้าร่วมโปรแกรมฯ ใช้เวลาดำเนินการ 1 สัปดาห์

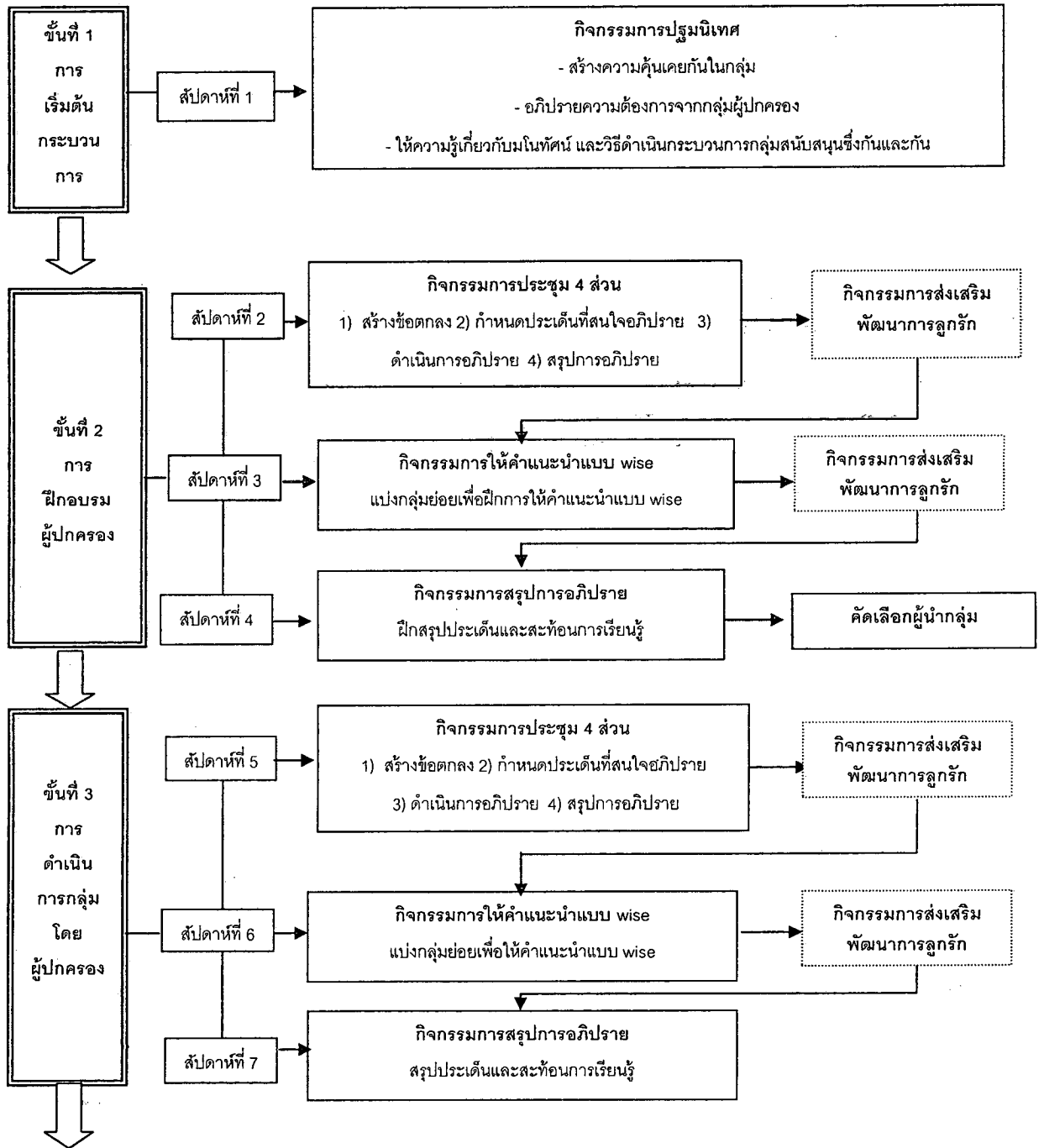
ขั้นที่ 2 การฝึกอบรมผู้ปกครอง เป็นขั้นตอนการสอนและแนะนำผู้ปกครองให้มีความรู้ความเข้าใจในการดำเนินกระบวนการกลุ่มสนับสนุนซึ่งกันและกันผ่านการจัดประชุมและฝึกปฏิบัติ ใช้เวลาดำเนินการ 5 สัปดาห์

ขั้นที่ 3 การดำเนินการกลุ่มโดยผู้ปกครอง เป็นขั้นฝึกทักษะและทดลองให้เกิดความชำนาญในการดำเนินกระบวนการกลุ่มสนับสนุนซึ่งกันและกัน โดยผู้ปกครองเป็นผู้ทดลองดำเนินกระบวนการกลุ่มสนับสนุนซึ่งกันและกันด้วยตนเอง ใช้เวลาดำเนินการ 3 สัปดาห์

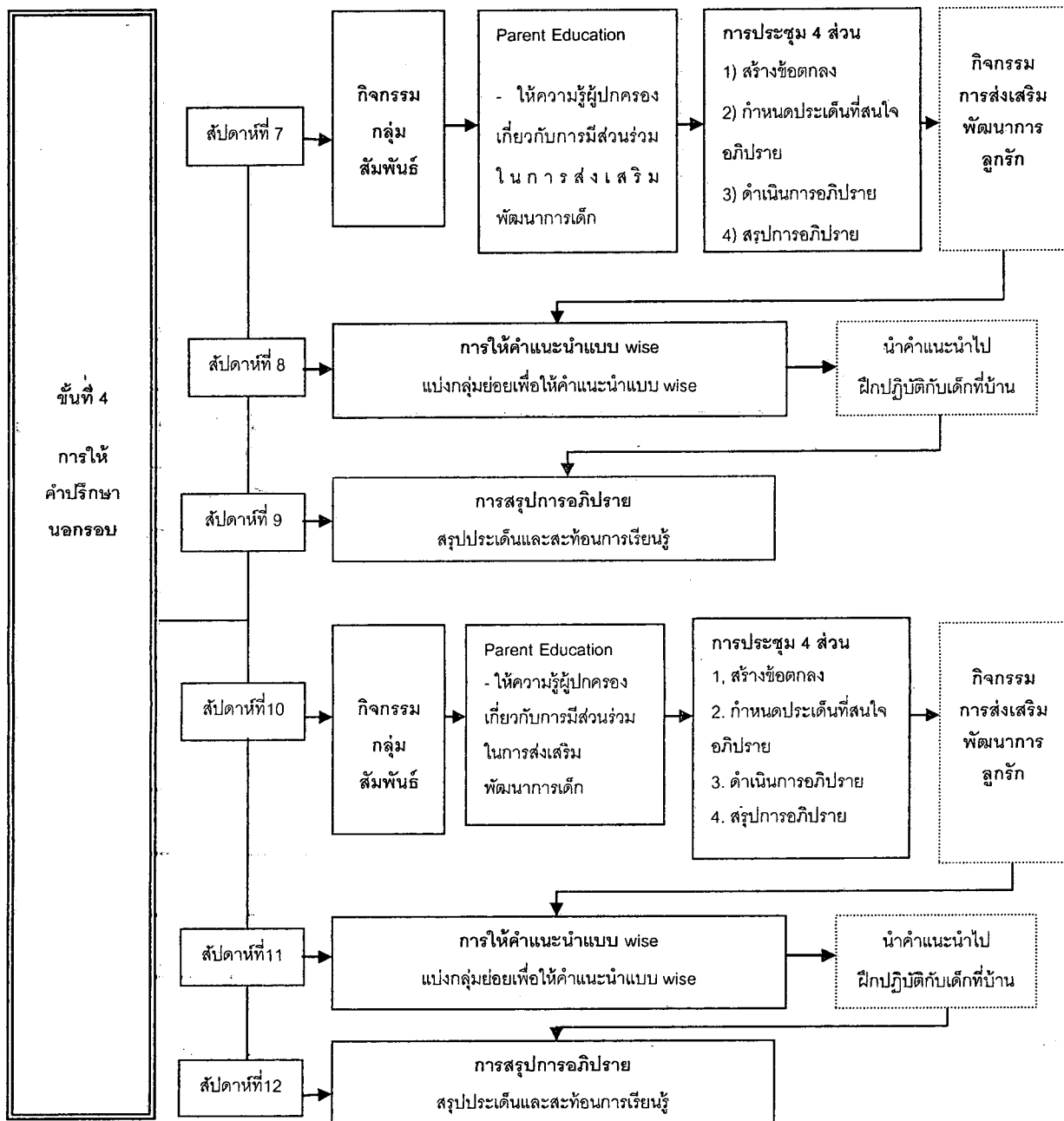
ขั้นที่ 4 การให้คำปรึกษาภายนอก เป็นขั้นตอนที่ผู้ปกครองดำเนินกระบวนการกลุ่มสนับสนุนซึ่งกันและกันด้วยตนเองทั้งหมด ผู้นำกลุ่มจะทำหน้าที่เป็นเพียงผู้อำนวยความสะดวกและให้คำปรึกษาเมื่อผู้ปกครองมีข้อสงสัยหรือต้องการคำแนะนำ ใช้เวลาดำเนินการ 3 สัปดาห์

ผู้วิจัยได้กำหนดรายละเอียดแผนการดำเนินการของโปรแกรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองโดยใช้กระบวนการกลุ่มสนับสนุนซึ่งกันและกันที่ส่งเสริมพัฒนาการของเด็ก ดังรายละเอียดในแผนภาพที่ 3

แผนภาพที่ 3 แผนการดำเนินการของโปรแกรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองโดยใช้กระบวนการกลุ่มสนับสนุนซึ่งกันและกันที่ส่งเสริมพัฒนาการของเด็ก



แผนภาพที่ 3(ต่อ) แผนการดำเนินการของโปรแกรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองโดยใช้กระบวนการกลุ่มสนับสนุนซึ่งกันและกันที่ส่งเสริมพัฒนาการของเด็ก



1.4 การตรวจสอบคุณภาพของโปรแกรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองโดยใช้กระบวนการกลุ่มสนับสนุนซึ่งกันและกันที่ส่งเสริมพัฒนาการของเด็ก ครั้งที่ 1

ผู้วิจัยนำรูปแบบของโปรแกรมฯ แผนดำเนินการใช้โปรแกรมฯ และสื่อที่สร้างขึ้นนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่านพิจารณาตรวจสอบ ความสอดคล้องระหว่าง หลักการ วัตถุประสงค์ เนื้อหา กิจกรรม สื่อ การประเมินผล และนำมาปรับปรุงแก้ไขครั้งที่ 1 ผู้วิจัยได้นำข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิมาปรับปรุงโปรแกรมฯ ต่างๆ รายละเอียดนำเสนอในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 รายละเอียดผลการปรับปรุงโปรแกรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองโดยใช้กระบวนการกลุ่มสนับสนุนซึ่งกันและกันที่ส่งเสริมพัฒนาการของเด็ก

องค์ประกอบของโปรแกรมฯ	คำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ	สิ่งที่ผู้วิจัยปรับปรุงแก้ไขโดยพิจารณาจากข้อมูลที่ได้รับ
หลักการ	-	-
วัตถุประสงค์	-	-
เนื้อหา	-	-
กิจกรรม	<ol style="list-style-type: none"> <li>ควรให้ผู้ปกครองมีเวลาฝึกฝนทักษะการประสมให้มากขึ้น</li> <li>ควรตัดกิจกรรมการให้ความรู้ผู้ปกครอง</li> </ol>	<ol style="list-style-type: none"> <li>ยืดระยะเวลาในขั้นที่ 2 การฝึกอบรมผู้ปกครอง จากเดิม 3 สัปดาห์ เป็น 5 สัปดาห์</li> <li>ตัดกิจกรรมการให้ความรู้ผู้ปกครองในขั้นที่ 4 การให้คำปรึกษานอกรอบ</li> </ol>
สื่อ	<ol style="list-style-type: none"> <li>ควรใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย</li> <li>ควรใช้ตัวหนังสือที่มีลักษณะถูกต้อง สามารถเป็นแบบอย่าง</li> <li>กิจกรรมที่ผู้ปกครองทำกิจกรรมกับลูกที่บ้าน ควรมีความเหมาะสมกับวัยของเด็ก</li> <li>ควรเปลี่ยนเนื้อหาניתานให้เหมาะสมเหมาะสมกับวัยของเด็ก</li> </ol>	<ol style="list-style-type: none"> <li>ปรับภาษาที่เข้าใจง่าย</li> <li>เปลี่ยนลักษณะตัวหนังสือในคู่มือโปรแกรมฯ คู่มือพัฒนาการ และแผ่นพับ</li> <li>ปรับขั้นตอนในกิจกรรมให้ง่ายขึ้น</li> <li>เลือกใช้นิตานเรื่องใหม่</li> </ol>
การประเมินผล	-	-

1.5 การปรับปรุงแก้ไขโปรแกรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองโดยใช้กระบวนการกลุ่มสนับสนุนซึ่งกันและกันที่ส่งเสริมพัฒนาการของเด็ก ครั้งที่ 2

ผู้วิจัยนำแผนดำเนินการของโปรแกรมฯ และสื่อที่ใช้โปรแกรมฯ ที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิไปทดลองนำร่องกับผู้ปกครองของเด็กอายุ 3-5 ปี ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กวัดห้วยจรเข้ม่ จังหวัดนครปฐม ระดับอายุละ 2 คน รวมจำนวน 6 คน ซึ่งมีคุณสมบัติใกล้เคียงกับตัวอย่างประชากรที่เข้าร่วมโปรแกรมฯ โดยให้ผู้ปกครองดังกล่าวเข้าร่วมกิจกรรมตามแผนของโปรแกรมฯ จำนวน 3 แผน ได้แก่ แผนการจัดกิจกรรมการประชุม 4 ส่วน แผนการจัดกิจกรรมการให้คำแนะนำแบบwise และแผนการจัดกิจกรรมการสรุปการอภิปราย ผู้วิจัยได้รวบรวมความคิดเห็นของผู้ปกครอง และข้อสังเกตของผู้วิจัย พบว่า โปรแกรมฯ ยังมีจุดที่ควรได้รับการแก้ไขปรับปรุง และนำเสนอข้อมูลในตารางที่ 3 ดังนี้

ตารางที่ 3 รายละเอียดผลการปรับปรุงโปรแกรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองโดยใช้กระบวนการกลุ่มสนับสนุนซึ่งกันและกันที่ส่งเสริมพัฒนาการของเด็ก ครั้งที่ 2

องค์ประกอบของโปรแกรมฯ	ข้อมูลที่ได้จากการทดลองนำร่องจากการสอบถามผู้ปกครองและจากการสังเกตของผู้วิจัย	สิ่งที่ผู้วิจัยปรับปรุงแก้ไขโดยพิจารณาจากข้อมูลที่ได้รับ
กิจกรรม	ควรใช้เวลาในการประชุมไม่นานเกินไป	ใช้เวลาประชุมแต่ละครั้งไม่ควรเกิน 2 ชั่วโมง
สื่อ	ควรใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย	ปรับภาษาที่เข้าใจง่าย ในคู่มือโปรแกรมฯ คู่มือพัฒนาการและแผนพับ

จากการนำโปรแกรมฯไปทดลองนำร่อง ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อสังเกตของผู้วิจัยขณะทดลองนำร่อง และข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 3 ท่าน นำมาพิจารณาปรับปรุงโปรแกรมฯ ก่อนจะนำไปใช้จริงจากนั้นผู้วิจัยปรับปรุงแก้ไขโปรแกรมฯ ครั้งที่ 3 ก่อนนำเสนอโปรแกรมฯ ฉบับสมบูรณ์โดยผู้วิจัยสรุปผลการแก้ไขปรับปรุงโปรแกรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองโดยใช้กระบวนการกลุ่มสนับสนุนซึ่งกันและกันที่ส่งเสริมพัฒนาการของเด็ก รายละเอียดนำเสนอในตารางที่ 4

ตารางที่ 4 สรุปผลการแก้ไขปรับปรุงโปรแกรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองโดยใช้กระบวนการกลุ่มสนับสนุนซึ่งกันและกันที่ส่งเสริมพัฒนาการของเด็ก

องค์ประกอบของโปรแกรมฯ	การแก้ไขปรับปรุงโปรแกรมครั้งที่ 1	การแก้ไขปรับปรุงโปรแกรมครั้งที่ 2	การแก้ไขปรับปรุงโปรแกรมครั้งที่ 3
หลักการ	-	-	-
วัตถุประสงค์	-	-	-
เนื้อหา	-	-	-
กิจกรรม	<ol style="list-style-type: none"> <li>ยืดระยะเวลาในชั้นที่ 2 การฝึกอบรมผู้ปกครอง จากเดิม 3 สัปดาห์ เป็น 5 สัปดาห์</li> <li>ตัดกิจกรรมการให้ความรู้ผู้ปกครองในชั้นที่ 4.</li> </ol>	กำหนดเวลาประชุมแต่ละครั้งไม่ควรเกิน 2 ชั่วโมง	<ol style="list-style-type: none"> <li>เพิ่มการทำความเข้าใจก่อนทำกิจกรรมกับผู้ปกครอง</li> <li>เพิ่มเทคนิคและวิธีการในการจัดประชุม</li> </ol>
สื่อ	<ol style="list-style-type: none"> <li>ปรับภาษาที่เข้าใจง่าย</li> <li>เปลี่ยนลักษณะตัวหนังสือในคู่มือโปรแกรมฯ คู่มือพัฒนาการ และแผ่นพับ</li> <li>ปรับขั้นตอนในกิจกรรมให้ง่ายขึ้น</li> <li>เลือกใช้นิทานเรื่องใหม่</li> </ol>	<ol style="list-style-type: none"> <li>ปรับภาษาที่เข้าใจง่ายในคู่มือโปรแกรมฯ คู่มือพัฒนาการ และแผ่นพับ</li> </ol>	-
การประเมินผล	-	-	-

## ขั้นที่ 2 การทดลองใช้โปรแกรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองโดยใช้กระบวนการกลุ่มสนับสนุนซึ่งกันและกันที่ส่งเสริมพัฒนาการของเด็ก

ผู้วิจัยได้นำแผนการดำเนินการใช้โปรแกรมฯ ที่สร้างขึ้นไปทดลองใช้จริง เพื่อพิจารณาความเป็นไปได้ของโปรแกรมฯ รายละเอียดของการดำเนินการทดลองใช้โปรแกรมฯ มีดังนี้

### 2.1 การกำหนดประชากร และการคัดเลือกตัวอย่างประชากร

2.1.1 ประชากร คือ ผู้ปกครองของเด็กที่มีอายุระหว่าง 3-5 ปี ของศูนย์พัฒนาเด็กเทศบาลนครนครปฐม อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม มีที่ตั้งอยู่ในชุมชน การคมนาคมค่อนข้างสะดวก ลักษณะของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีห้องเรียนจำนวน 4 ห้องเรียน แบ่งตามอายุของเด็กตั้งแต่ 2 ขวบครึ่งถึง 5 ปี มีผู้ดูแลเด็กจำนวน 8 คน ซึ่งเป็นศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่มีเด็กมาจากครอบครัวที่มีฐานะหลากหลาย ผู้ปกครองประกอบอาชีพต่างๆ มีทั้งผู้ใช้แรงงาน ค้าขาย และรับราชการ และสามารถอ่านและเขียนภาษาไทยได้ดี

2.1.2 การคัดเลือกตัวอย่างประชากร มีขั้นตอนในการได้มาซึ่งตัวอย่างประชากรดังนี้

1) ประกาศรับสมัครผู้ปกครองของเด็กทุกห้องที่สนใจเข้าร่วมโปรแกรมฯ และผู้ปกครองที่สนใจสมัครเข้าร่วมโปรแกรมฯ มีจำนวนทั้งสิ้น 40 คน

2) คัดเลือกกลุ่มทดลอง จำนวน 15 คน เป็นผู้ปกครองของเด็กที่มีอายุระหว่าง 3-5 ปี ประกอบด้วย ผู้ปกครองทั้ง 3 ระดับอายุ ได้แก่ ระดับอายุ 3 ปี จำนวน 5 คน ระดับอายุ 4 ปี จำนวน 6 คน และระดับอายุ 5 ปี จำนวน 4 คน โดยใช้เกณฑ์ในการพิจารณา ดังนี้

2.1) เป็นผู้ที่มีความสามารถในระดับอ่านออกเขียนได้ และสามารถสื่อสารได้ดี

2.2) เป็นผู้ที่สามารถเข้าร่วมได้จนเสร็จสิ้นโปรแกรมฯ ตามที่กำหนดไว้

3) คัดเลือกกลุ่มควบคุมโดยใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (stratified random sampling) ดังนี้

3.1) จัดกลุ่มผู้ปกครองออกเป็น 3 กลุ่ม โดยใช้ระดับอายุของเด็กเป็นเกณฑ์ ได้แก่ ระดับอายุ 3 ปี ระดับอายุ 4 ปี และระดับอายุ 5 ปี

3.2) คัดเลือกกลุ่มควบคุมโดยวิธีสุ่มอย่างง่าย ตามสัดส่วนจำนวนที่เท่ากับผู้ปกครองกลุ่มทดลอง ได้แก่ ระดับอายุ 3 ปี จำนวน 5 คน ระดับอายุ 4 ปี จำนวน 6 คน และระดับอายุ 5 ปี จำนวน 4 คน

## 2.2 การสร้างเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล

### 2.2.1 การสร้างเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล

การสร้างเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูลในการทดลองใช้โปรแกรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองโดยใช้กระบวนการกลุ่มสนับสนุนซึ่งกันและกันที่ส่งเสริมพัฒนาการของเด็ก ประกอบด้วย แบบบันทึกพฤติกรรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมพัฒนาการของเด็ก และแบบสัมภาษณ์การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมพัฒนาการของเด็ก มีลักษณะและขั้นตอนในการสร้าง ดังนี้

1) แบบบันทึกพฤติกรรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมพัฒนาการของเด็ก

1.1) ลักษณะของแบบบันทึกพฤติกรรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมพัฒนาการของเด็ก

แบบบันทึกพฤติกรรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมพัฒนาการของเด็ก มีลักษณะเป็นแบบบันทึกพฤติกรรมที่สะท้อนให้เห็นระดับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองใน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการอบรมเลี้ยงดู ด้านการติดต่อสื่อสาร และด้านการส่งเสริมการเรียนรู้

1.2) ขั้นตอนการสร้างแบบบันทึกพฤติกรรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมพัฒนาการของเด็ก ดังนี้

1.2.1) กำหนดกรอบพฤติกรรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองที่ส่งเสริมพัฒนาการของเด็ก รายละเอียดนำเสนอในตารางที่ 5

ตารางที่ 5 กรอบแนวคิดการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมพัฒนาการของเด็ก

การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง	ตัวบ่งชี้
1. ด้านการอบรมเลี้ยงดู	1.1 การพัฒนาความเข้าใจในการอบรมเลี้ยงดูเด็ก 1.2 การพัฒนาทักษะในการอบรมเลี้ยงดูเด็ก
2. ด้านการติดต่อสื่อสาร	2.1 การสื่อสารทางเดียว 2.2 การสื่อสารสองทาง
3. ด้านการส่งเสริมการเรียนรู้	3.1 การทำกิจกรรมกับเด็กที่บ้าน 3.2 การทำกิจกรรมกับเด็กที่โรงเรียน

1.2.2) สร้างแบบบันทึกพฤติกรรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมพัฒนาการของเด็ก

1.2.3) กำหนดเกณฑ์ในการให้คะแนนพฤติกรรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ดังนี้

ระดับคะแนน 0 หมายถึง ไม่ปรากฏพฤติกรรมที่สะท้อนการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง คือ การเป็นผู้ไม่มีส่วนร่วม

ระดับคะแนน 1 หมายถึง ลักษณะพฤติกรรมที่สะท้อนการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในระดับน้อย คือ การเป็นผู้รับข้อมูล

ระดับคะแนน 2 หมายถึง ลักษณะพฤติกรรมที่สะท้อนการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในระดับปานกลาง คือ การเป็นผู้แลกเปลี่ยนข้อมูล

ระดับคะแนน 3 หมายถึง ลักษณะพฤติกรรมที่สะท้อนการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในระดับมาก คือ การเป็นผู้เข้าร่วมกิจกรรม

ระดับคะแนน 4 หมายถึง ลักษณะพฤติกรรมที่สะท้อนการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในระดับมากที่สุด คือ การเป็นผู้สนับสนุน

1.2.4) นำแบบบันทึกพฤติกรรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมพัฒนาการของเด็กที่สร้างเสร็จแล้วไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาความถูกต้องและความเหมาะสม พร้อมทั้งหาค่าความตรงของเครื่องมือ (IOC) โดยค่าความตรงที่อยู่ในเกณฑ์ที่ใช้ได้จะต้องมีค่ามากกว่า 0.5 ขึ้นไป (วรณีย์ แกมเกตุ, 2551) (รายละเอียดของผลการตรวจสอบค่าความตรงของเครื่องมือในภาคผนวก ข)

1.2.5) นำแบบบันทึกพฤติกรรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมพัฒนาการของเด็กที่ปรับปรุงตามค่าความตรง (IOC) จากผู้ทรงคุณวุฒิ นำไปทดลองนำร่องกับผู้ปกครองของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กวัดห้วยจรเข้ม้า อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม ซึ่งมีลักษณะใกล้เคียงกับประชากร และทำการวิเคราะห์คุณภาพของเครื่องมือด้วยการหาค่าความเที่ยง (Reliability) โดยใช้สูตรของครอนบาช (Cronbach's alpha) ได้ค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยงเท่ากับ 0.841 จัดได้ว่ามีค่าความเที่ยงที่สามารถนำไปใช้ได้

2) แบบสัมภาษณ์การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมพัฒนาการของเด็ก

2.1) ลักษณะของแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมพัฒนาการของเด็ก

แบบสัมภาษณ์การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมพัฒนาการของเด็ก มีลักษณะการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างและเป็นคำถามปลายเปิด

2.2) การสร้างแบบสัมภาษณ์พฤติกรรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมพัฒนาการของเด็กดังนี้

2.2.1) นำกรอบแนวคิดพฤติกรรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมพัฒนาการของเด็ก มาใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสัมภาษณ์พฤติกรรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมพัฒนาการของเด็ก

2.2.2) กำหนดเกณฑ์ในการให้คะแนนพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในการส่งเสริมพัฒนาการของเด็กของผู้ปกครอง (รายละเอียดนำเสนอในตารางที่ 5 และภาคผนวก ข)

2.2.3) นำแบบสัมภาษณ์พฤติกรรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมพัฒนาการของเด็กที่สร้างเสร็จแล้วไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน พิจารณาความถูกต้องพร้อมทั้งหาค่าความตรงของเครื่องมือ (IOC) โดยค่าความตรงที่อยู่ในเกณฑ์ที่ใช้ได้จะต้องมีค่ามากกว่า 0.5 ขึ้นไป (วรวิณี แกมเกตุ, 2551) (รายละเอียดของผลการตรวจสอบค่าความตรงของเครื่องมือในภาคผนวก ข)

#### 2.2.2 การสร้างแบบประเมินของโปรแกรมฯ

แบบประเมินของโปรแกรมฯ ประกอบด้วย แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้ปกครองเกี่ยวกับการดำเนินการใช้โปรแกรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองโดยใช้กระบวนการกลุ่มสนับสนุนซึ่งกันและกัน มีลักษณะและขั้นตอนในการสร้าง ดังนี้

1.) ลักษณะของแบบสอบถามความพึงพอใจของผู้ปกครองเกี่ยวกับการดำเนินการใช้โปรแกรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองโดยใช้กระบวนการกลุ่มสนับสนุนซึ่งกันและกันที่ส่งเสริมพัฒนาการของเด็กแบ่งออกเป็น 3 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 แบบประเมินแบบตรวจสอบรายการเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของผู้ปกครอง

ส่วนที่ 2 แบบประเมินแบบมาตราประเมินค่า 5 ระดับ เกี่ยวกับความพึงพอใจในวัตถุประสงค์ กระบวนการ และระยะเวลาของโปรแกรมฯ

ส่วนที่ 3 ปัญหาที่พบและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมจากการเข้าร่วมโปรแกรมฯ มีลักษณะเป็นคำถามปลายเปิด

2) การสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจของผู้ปกครองเกี่ยวกับการดำเนินการใช้โปรแกรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองโดยใช้กระบวนการกลุ่มสนับสนุนซึ่งกันและกันที่ส่งเสริมพัฒนาการของเด็ก เพื่อใช้ในการเก็บข้อมูลหลังการเข้าร่วมโปรแกรมฯ โดยมีลำดับขั้นตอนในการสร้าง ดังนี้

2.1) ศึกษาเกณฑ์การสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจของผู้ปกครองเกี่ยวกับการดำเนินการใช้โปรแกรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองโดยใช้กระบวนการกลุ่มสนับสนุนซึ่งกันและกัน จากเอกสารตำราต่างๆ ที่เกี่ยวข้องและกำหนดกรอบที่ใช้ในการสร้างแบบประเมินความพึงพอใจของผู้ปกครองเกี่ยวกับโปรแกรมฯ รายละเอียดนำเสนอในตารางที่ 6

**ตารางที่ 6** กรอบการสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจของผู้ปกครองเกี่ยวกับการดำเนินการใช้โปรแกรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองโดยใช้กระบวนการกลุ่มสนับสนุนซึ่งกันและกัน

องค์ประกอบของโปรแกรมฯ	รายการประเด็นคำถาม
1. วัตถุประสงค์	1.1 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการส่งเสริมพัฒนาการที่ได้รับหลังจากการเข้าร่วมโปรแกรมฯ 1.2 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการกลุ่มสนับสนุนซึ่งกันและกัน
2. เนื้อหา	2.1 ความชัดเจนของเนื้อหาการส่งเสริมพัฒนาการเด็ก 2.2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับวิธีการส่งเสริมพัฒนาการของเด็ก
3. กิจกรรมของโปรแกรมฯ	3.1 ความเหมาะสมของกิจกรรม 3.2 ความเหมาะสมของสื่อที่ใช้ในกิจกรรม
4. ระยะเวลา และ สถานที่	4.1 ความเหมาะสมของระยะเวลาของกิจกรรมต่างๆที่ใช้ในโปรแกรมฯ 4.2 ความเหมาะสมของสถานที่ที่ใช้ในจัดกิจกรรมต่างๆในโปรแกรมฯ

2.2) กำหนดเกณฑ์ในการพิจารณาความหมายของมาตรฐานค่าระดับความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อโปรแกรมฯ ดังนี้

ระดับที่ 5 หมายถึง พึงพอใจมากที่สุด

ระดับที่ 4 หมายถึง พึงพอใจมาก

ระดับที่ 3 หมายถึง พึงพอใจปานกลาง

ระดับที่ 2 หมายถึง ฟังพอใจน้อย

ระดับที่ 1 หมายถึง ฟังพอใจน้อยที่สุด

2.3) นำแบบสอบถามความพึงพอใจของผู้ปกครองเกี่ยวกับการดำเนินการใช้โปรแกรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองโดยใช้กระบวนการกลุ่มสนับสนุนซึ่งกันและกันที่สร้างเสร็จแล้วไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน พร้อมทั้งหาค่าความตรงของเครื่องมือ (IOC) โดยค่าความตรงที่อยู่ในเกณฑ์ที่ใช้ได้จะต้องมีค่ามากกว่า 0.5 ขึ้นไป (วรณีย์ แกมเกตุ, 2551) (รายละเอียดของผลการตรวจสอบค่าความตรงของเครื่องมือในภาคผนวก ข)

2.4) นำแบบสอบถามความพึงพอใจของผู้ปกครองเกี่ยวกับการดำเนินการใช้โปรแกรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองโดยใช้กระบวนการกลุ่มสนับสนุนซึ่งกันและกันที่ปรับปรุงตามค่าความตรง (IOC) จากผู้ทรงคุณวุฒิ นำไปทดลองนำร่องกับผู้ปกครองของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กวัดห้วยจรเข้ม้า อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม ซึ่งมีลักษณะใกล้เคียงกับประชากรและทำการวิเคราะห์คุณภาพของเครื่องมือด้วยการหาค่าความเที่ยง (Reliability) โดยใช้สูตรของครอนบาช (Cronbach's alpha) ได้ค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยงเท่ากับ 0.993 จัดได้ว่ามีค่าความเที่ยงที่สามารถนำไปใช้ได้

### 2.3 การดำเนินการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูล

การดำเนินการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูล แบ่งออกเป็น 3 ตอน ได้แก่ เตรียมการก่อนการทดลองใช้โปรแกรมฯ ดำเนินการทดลองการใช้โปรแกรมฯ และหลังจากการทดลองใช้โปรแกรมฯ มีวิธีการดังนี้

2.3.1 เตรียมการก่อนการทดลองใช้โปรแกรมฯ ใช้ระยะเวลา 2 สัปดาห์ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1) ทำความคุ้นเคยกับผู้ปกครอง

2) สังเกตและสัมภาษณ์ผู้ปกครองเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมพัฒนาการของเด็กของผู้ปกครองกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยใช้แบบบันทึกพฤติกรรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมพัฒนาการของเด็ก และแบบสัมภาษณ์การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมพัฒนาการของเด็ก ตามวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแหล่งข้อมูลต่างๆ รายละเอียดนำเสนอในตารางที่ 7 และตารางที่ 8

ตารางที่ 7 การเก็บรวบรวมข้อมูลการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองจำแนกตามวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง	แหล่งข้อมูล	วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล				
		สังเกต พฤติกรรม	สัมภาษณ์	ตรวจสอบ เอกสาร/ ผลงาน		
<b>1. ด้านการอบรมเลี้ยงดู</b>						
1.1 การพัฒนาความเข้าใจในการอบรมเลี้ยงดูเด็ก						
1.1.1 การเข้าร่วมกิจกรรมหรือการประชุม	ผู้ปกครอง		✓			
1.1.2 การได้รับความรู้จากแหล่งข้อมูลต่างๆ	ผู้ปกครอง		✓			
1.2 การพัฒนาทักษะในการอบรมเลี้ยงดูเด็ก						
1.2.1 การร่วมกิจกรรมหรือการประชุมเชิงปฏิบัติ เกี่ยวกับการเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูเด็ก	ผู้ปกครอง		✓			
1.2.2 การนำความรู้เกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูเด็ก ไปปฏิบัติกับเด็ก	ผู้ปกครอง		✓			
<b>2. ด้านการติดต่อสื่อสาร</b>						
2.1 การสื่อสารทางเดียว						
2.1.1 การรับข้อมูลรายบุคคล	ผู้ปกครอง		✓			
2.1.2 การรับข้อมูลส่วนรวม	ผู้ปกครอง		✓			
2.2 การสื่อสารสองทาง						
2.2.1 การแลกเปลี่ยนข้อมูลผ่านเอกสาร	เอกสาร			✓		
2.2.2 การแลกเปลี่ยนข้อมูลผ่านการสนทนากับ ผู้ดูแลเด็ก	ผู้ดูแลเด็ก		✓			
<b>3. ด้านการส่งเสริมการเรียนรู้</b>						
3.1 การทำกิจกรรมกับเด็กที่บ้าน						
3.1.1 กิจกรรมการเรียนรู้	ผลงานเด็ก/ รูปถ่าย			✓		
3.1.2 กิจกรรมพิเศษ	ผลงานเด็ก/ รูปถ่าย			✓		
3.2 การทำกิจกรรมกับเด็กที่โรงเรียน						
3.2.1 การร่วมทำกิจกรรมของห้องเรียน	ผู้ปกครอง	✓				
3.2.2 การร่วมทำกิจกรรมของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	ผู้ปกครอง	✓				

**ตารางที่ 8** การเก็บรวบรวมข้อมูลพฤติกรรมกรรมกรมีส่วนร่วมของผู้ปกครองจำแนกตามแหล่งข้อมูล เวลา จำนวนและวิธีการเก็บข้อมูล

แหล่งข้อมูล	เวลาและจำนวนครั้ง		วิธีการเก็บข้อมูล
	ที่เก็บข้อมูล		
	ก่อน	หลัง	
1. บันทึกการประชุม	สัปดาห์ที่ 1 1 ครั้ง	สัปดาห์ที่ 14 1 ครั้ง	คัดเลือกข้อมูลจากบันทึกการประชุมและจากสถานการณ์จริง
2. เอกสารสื่อสารบ้าน- ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก			
2.1 สารสัมพันธ์/แผ่นพับ	สัปดาห์ที่ 2-4 3 ครั้ง	สัปดาห์ที่ 10-12 3 ครั้ง	คัดเลือกข้อมูลจากสารสัมพันธ์ที่มีคะแนนพฤติกรรมกรรมกรมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมพัฒนาการของเด็กที่สูงที่สุด
3. แฟ้มสะสมผลงาน	สัปดาห์ที่ 1 1 ครั้ง	สัปดาห์ที่ 14 1 ครั้ง	คัดเลือกข้อมูลจากแฟ้มสะสมผลงาน
4. การมีส่วนร่วมกับกิจกรรม ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก			
4.1 การเข้าร่วมกิจกรรม ของศูนย์พัฒนา เด็กเล็ก	สัปดาห์ที่ 1 1 ครั้ง	สัปดาห์ที่ 14 1 ครั้ง	คัดเลือกข้อมูลจากบันทึกครูหรือหลักฐานการเข้าร่วมกิจกรรม
4.2 การสนับสนุนสิ่งของ	สัปดาห์ที่ 2-4 3 ครั้ง	สัปดาห์ที่ 10-12 3 ครั้ง	คัดเลือกข้อมูลจากบันทึกครูหรือหลักฐานการสนับสนุนสิ่งของที่มีคะแนนพฤติกรรมกรรมกรมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมพัฒนาการของเด็กที่สูงที่สุด

### 2.3.2 ดำเนินการทดลองการใช้โปรแกรมฯ

- 1) ผู้ปกครองกลุ่มทดลองเข้าร่วมโปรแกรมฯตามแผนการดำเนินการใช้โปรแกรมฯ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเป็นระยะเวลา 12 สัปดาห์
- 2) ผู้ปกครองกลุ่มควบคุมร่วมทำกิจกรรมและรับสารสัมพันธ์ของศูนย์พัฒนาเด็กตามปกติ เป็นระยะเวลา 12 สัปดาห์

2.3.3 หลังการทดลองใช้โปรแกรมฯ ใช้ระยะเวลา 2 สัปดาห์ โดยมีรายละเอียดดังนี้

- 1) สังเกตและสัมภาษณ์ผู้ปกครองเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมพัฒนาการของเด็กปกครองเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการส่งเสริมพัฒนาการของเด็กของผู้ปกครองกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยใช้แบบบันทึกพฤติกรรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมพัฒนาการของเด็ก และแบบสัมภาษณ์การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมพัฒนาการของเด็ก ฉบับเดียวกับก่อนการทดลองใช้โปรแกรมฯ
- 2) ผู้ปกครองกลุ่มทดลองประเมินความพึงพอใจเกี่ยวกับการดำเนินการใช้โปรแกรมฯ ลงในแบบสอบถามความพึงพอใจของผู้ปกครองเกี่ยวกับการดำเนินการใช้โปรแกรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองโดยใช้กระบวนการกลุ่มสนับสนุนซึ่งกันและกันที่ส่งเสริมพัฒนาการของเด็ก

## 2.4 การวิเคราะห์ข้อมูล มี 2 ส่วน ดังนี้

2.4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบบันทึกพฤติกรรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมพัฒนาการของเด็ก และแบบสัมภาษณ์การมีส่วนร่วมในการส่งเสริมพัฒนาการของเด็ก โดยกำหนดเกณฑ์การวิเคราะห์ เพื่อกำหนดช่วงคะแนนเฉลี่ยสำหรับการแปลความหมายระดับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 3.50-4.00 หมายถึง ระดับการมีส่วนร่วมมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 2.50-3.49 หมายถึง ระดับการมีส่วนร่วมมาก

ค่าเฉลี่ย 1.50-2.49 หมายถึง ระดับการมีส่วนร่วมปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 0.50-1.49 หมายถึง ระดับการมีส่วนร่วมน้อย

ค่าเฉลี่ย 0.00-0.49 หมายถึง ระดับการมีส่วนร่วมน้อยที่สุด

2.4.2 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินการใช้โปรแกรมฯ จากแบบสอบถามความพึงพอใจของผู้ปกครองเกี่ยวกับการดำเนินการใช้โปรแกรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองโดย

ใช้กระบวนการกลุ่มสนับสนุนซึ่งกันและกัน โดยกำหนดเกณฑ์การวิเคราะห์ เพื่อกำหนดช่วงคะแนนเฉลี่ยเพื่อแปลความหมายของข้อมูล ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.50-5.00 หมายถึง ความพึงพอใจในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.50-4.49 หมายถึง ความพึงพอใจในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.50-3.49 หมายถึง ความพึงพอใจในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.50-2.49 หมายถึง ความพึงพอใจในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00-1.49 หมายถึง ความพึงพอใจในระดับน้อยที่สุด

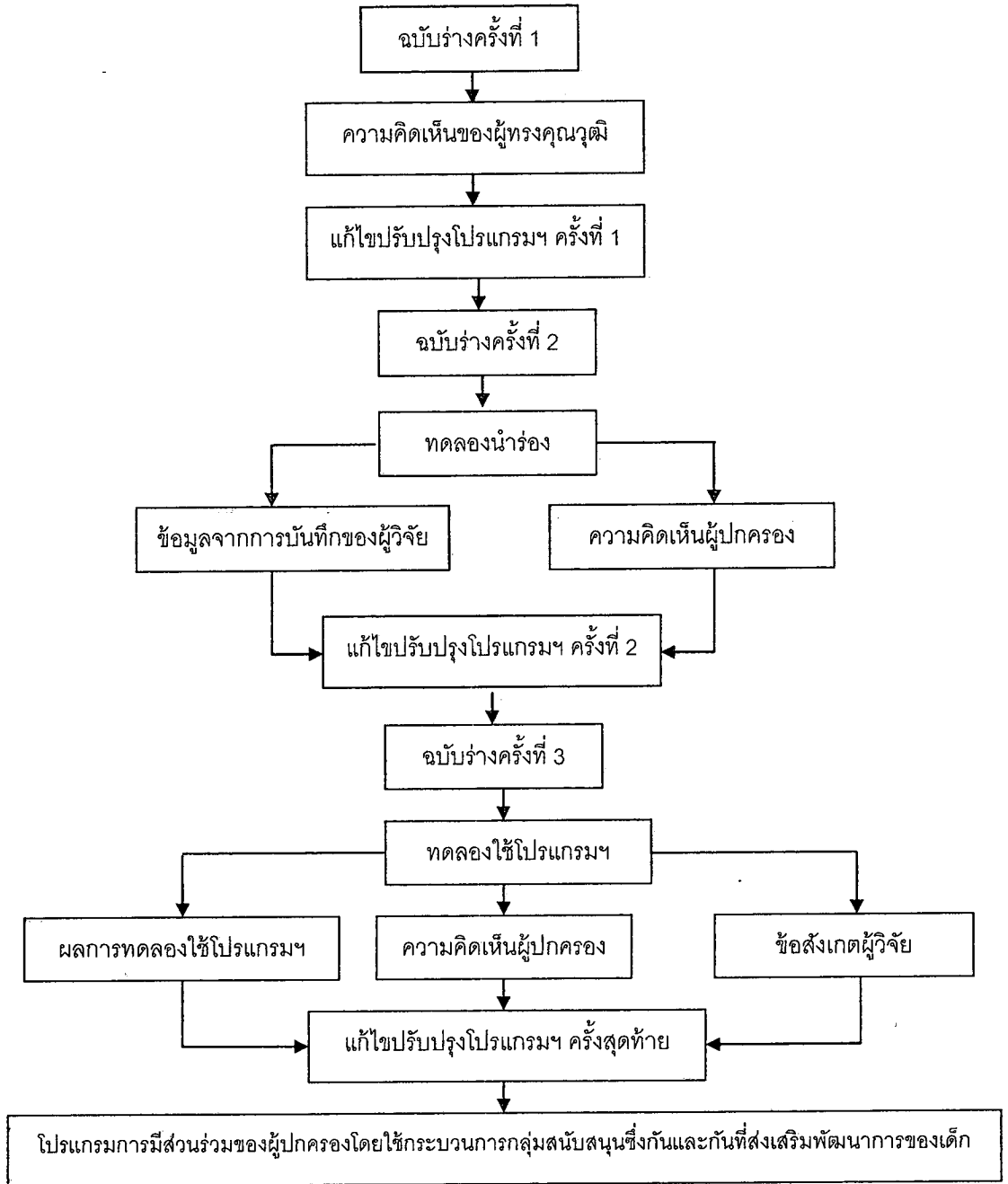
2.4.3 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงบรรยายเกี่ยวกับผลการทดลองใช้โปรแกรมฯ และความพึงพอใจของผู้ปกครองเกี่ยวกับการดำเนินการใช้โปรแกรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองโดยใช้กระบวนการกลุ่มสนับสนุนซึ่งกันและกันที่ส่งเสริมพัฒนาการของเด็ก

**ขั้นที่ 3 การปรับปรุงโปรแกรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองโดยใช้กระบวนการกลุ่มสนับสนุนซึ่งกันและกันที่ส่งเสริมพัฒนาการของเด็ก** มีวิธีการดำเนินการตามลำดับดังนี้

3.1 การนำข้อมูลที่ได้มาปรับปรุงโปรแกรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองโดยใช้กระบวนการกลุ่มสนับสนุนซึ่งกันและกันที่ส่งเสริมพัฒนาการของเด็ก

นำข้อมูลที่ได้จากการรวบรวมข้อมูลหลายแหล่ง ได้แก่ ข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ ข้อมูลที่ได้จากการสังเกตของผู้วิจัย ข้อมูลที่ได้จากการทดลองนำร่อง และนำมาวิเคราะห์สรุปประเด็นสำคัญ และนำมาผลมาปรับปรุงโปรแกรมฯให้มีความสมบูรณ์ ผู้วิจัยได้นำเสนอขั้นตอนการปรับปรุงโปรแกรมฯ ดังแผนภาพที่ 4

แผนภาพที่ 4 ขั้นตอนการปรับปรุงโปรแกรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองโดยใช้กระบวนการกลุ่มสนับสนุนซึ่งกันและกันที่ส่งเสริมพัฒนาการของเด็ก



3.2 การนำเสนอโปรแกรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองโดยใช้กระบวนการกลุ่มสนับสนุนซึ่งกันและกันที่ส่งเสริมพัฒนาการของเด็ก ฉบับสมบูรณ์